

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali part közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Utóhangok a Lónyay-korszakból.

Nincs valami érdekesebb és tanulságosabb mint valamely bukott nagbilitásnak politikai halála tényezőit vizsgálgatni.

Még alig múlt el néhány nap a Lónyay-kabinet katasztrófája óta s most miután hazai lapjaink unig fejtegették az okokat, amelyek a volt-kormányelnök bukását előidézték, a külföldi lapjai semleges érzelülettel fejtetik a rejtett indokokat, melyek Lónyay urnak esetét stílették.

Egyik európai nevezetességű német lap a többi közt, a katasztrófia előestéjén követhetőleg rajzolja illetékes forrás útján: „Görösös idegességgel kapaszkodott meg Lónyay az ő miniszteri támlányában: kaptá magát, fölruszszant Bécsebe, hogy az uralkodót a maga részére megnyerhesse; elkülöníté magát miniszterkollegiától s ugy okoskodott, hogy eszűpén ezeknek lemondását nyújtandja be, míg a saját tárczáját szépeképen majd továbbra is viend; össze akarta hívni pártjának klubját, hogy egy programmbeszédet tartson, mely a nagy tüzel buzgólkodó mamelukok után egy kis bizalmi szavazattal vonandott maga után. E tervben való teljes bizalommal futkosott mult szombaton (nov. 30-án) a deákpart kapacitásaihoz egész a harmadik és negyedik nagygyűlésig, hogy őket utonján alakítandó kabinetje javára verbuválja, de hiálaváló fáradság volt e fülöz-tához futkározás: a deák-kör nem jött össze, Lónyay mamelukjait kikacagták, a kapacitások és nem-kapacitások hátukat fordították neki, Deák pedig vállalt vonogatta midőn Lónyay tévesen azt találta száján kiszalasztani, hogy hát ő így meg amugy „birja az uralkodónak a bizodalmat” holott utó-jára is csak az lett a vége, hogy Szlávya biztáék az új kabinet megalakítását. Hgy Lónyay nagy kedvetlenül és nehezen vehetett becsut állomásától, kiviláglak a világság után közvetlenül fölmerült előzetes körülményekből stb.”

További unig folytatja a jól értesült külföldi lap: „A Lónyay regíme-jel, mely alatt az erkölcsi és politikai korrupció Magyarországon fölmagzott, bizonynyal a hájtörjának legalsó fokán állott. A hazának csakis szerencsét lehet kívánni — ugnmond, hogy rossz neműjöttöl megszabadult. (Szórol-szóra: dass es seinen bösen Genius los geworden.) Hiába hitvatkoznak a volt ügyvérelnök elváltzhatlan talentumára és óriási munkarejére: hiányzott biz ő benne az erkölcsi komolyság, (der sittliche Ernst) az önzetlenség, s a magasabb politikai elv. O amerikaiának nevezte magát, de hajh, csak is rossz tulajdonai-val bírt az amerikai államfértiaknak. Lónyay alatt Magyarország lefelé hanyalott, míg Amerika gyarapodik.”

Igen érdekes még az, mit egyik pesti levelező ugyane lapba ír a többi közt: „Sennyeiről — ugnmond — szó sem lehetett most, ama sajtáságos viszony folytán, mely szerint a többség vezére Deák, maga nem állván a kormány élére, a miniszterelnökre hatlyt kell gyakorolnia; Sennyeiről pedig tudva van, hogy sokkal ömerzetesebb egyéniség semhog-

Deák által igazgattassa magát. Hozzáteszi még levelező e ponthoz, hogy ezt csak azért említe meg, mert Szlávya politikai érzelülettel a Sennyeiről nem nagy a házag.

Es most zárjuk be Lónyayádjainkat s hagyjuk el a férfit egés addig, míg politikai halottaiból újra föltámad s ismét szerepel — habár igénytelenebb tevékenységi körben — talán a képviselőházban.

— Az új miniszterium szombaton tartott hosszú tanácsülésében elhatározta, hogy ezután hetenként kétszer, vasárnap és szerdán mindig ülést tartand, hogy az öszminiszterium előterjesztendő ügyek annál gyorsabb megoldást nyerjenek.

— A Pejacesievics gróf honvédelmi miniszterre nevezetése felől hírek — a P. L. szerint — alaptalanok. E tárgyban még nincs végleges megállapodás. — Pedig bizony ideje volna már, a honvédegyérdekekben is lendíteni valamit.

— Államsorsjáték az idén is rendezetik, még pedig a hányavidekeken felállítandó árva és menházak javára. A kincstár bányavállalatainál mintegy 17 ezer munkás van, s ötszázánál többre megy árvaiknak s özvegyeinek száma. Érdekesnek véjük itt telemleni, hogy az 1870-iki Államsorsjáték a 48-iki honvédek segélyezésére 240,000 forint, az 1868-iki pedig közigazgatási célokra 201,000 forint jövedelmzett.

— Trefort miniszter a felsőbb oktatásról szóló tjavaslatát a jövő év első napjaiban terjeszti a képviselőház elé.

— A főispánok legközelebb felszólítanak a helyigminiszter által, hogy törvény szabta kötelességeiknek teljesítése végett folyvást a vezetékes birtok terület székhelyen tartózkodjanak.

— Szlávya miniszterelnökre vonatkozólag Olmutzból egy régi torziszt értesíti a Lloydot, hogy alaptalan az hír, mintha Szlávya utazására is szorított volna fogsága alatt. Az ily elbánás alól mind ő, mind a többi politikai fogoly fel volt mentve.

— Zichy József gróf kereskedelmi miniszter a fiumei községtanács szombati gyűlésében dísz polgárrá választotta. Ünneppeliesen leendő elfogadására nagyszertű készületek tetettek.

— Ez is jellemző. A „Pesti Napló” tegnapi estében így kezdi egyik cikkét: „A miniszterelnök-választásról érdekes a vidéki lapok némelyikének is meghallgatni szavát sat.” És ez a szeretetre méltó öreg magyar Napló idéz eggyedül a „Bacskaer Bote” című német lapból. Mintha a vidéki magyar lapok figyelmét sem érdemelnének, vagy a pesti magyar lapok vidéki laptaisaikat semmibe sem vették. A Napló bizony itt elárulta, hogy ő mindig csak — a németre szokott halgatni.

— A magyar-horvatügnyben kiküldött renikoláris bizottság a horvátok javaslataiban előforduló pénzügyi dolgokra vonatkozólag a pénzügyéről adatokat és felvilágosítást kér, addig e tárgyalások félbeszakíttatnak.

— A földadó tárgyában Kerkapoly által készített tjavaslat megvitatására a miniszter bizottságot hív össze. Igen szép eljárás az, bizottságok által előre megvitatott valamit; azonban ezeknek idáig épen annyi hasznuk volt, mint a — törvényelőkészítő bizottságoknak. Bizottsági véleménynek nyilvanítják a miniszter akaratát.

— A „Corvina” könyvkiadótársulat vasárnap tartott közgyűlésén csakugyan kimondta feloszlását és a liquidációt. A könyvkiadás feloszlását — ami az adósságok kifizetésére fordítandó summák felül feamarad — a részvényesek közt, részvényeikhez aránylag, ter-

mészetben fogja kiosztani. — A részvényesek bizony megköszönik az ily gazdálkodást, s a könyveket mint drága emléket, őrzendik meg, tanúságl a jövőre!

— Következő francia miniszterek kinevezéséről értesít a távirda: Goulard belügy, Say pénzügy, Fouston közmunkaminiszterekké lőnek.

— A gabonakereslet Franciaország számára igen élénk. Nagy mennyiségű a datott el magas árakon, Marseille számára! — Ez is jelent valamit; mert Franciaországban nem volt rossz termés. Mintha valami háboruzsagot érzének Franciaország felől!

— Kezd divatba jönni a bizalomszavazás. Vargyas Endre győri tanfelügyelő sokan el akarják váltóítani, s felkeredik a másik párt is, bizalmat szavaz nekik. Tanulhattak volna pedig Lónyayról, hogy hiába szavazgatnak annak bizalmat, a ki önmagában hordja a bukás magvát.

— A pénzügyi bizottság közelebbi ülésén a kölcsönről és az indennytéről szóló tjavaslatot tárgyalta.

Alkotmányos életkép.

Rosz idöket élünk, adósszédök járnak! — Így kiáltott fel a szegény magyar ember ama „régi jó idöket”, midőn Bach és Schmerling urak „vitézsi” szorongattak — az adóért. Ma sem élünk máskép.

Isonyú visszalelések merülnek fel imitt-amott az adóbehajtások körül.

— A Sz. S. is közöl egy ily képet modern alkotmányos életünkkel, a magyar kormány uralkodásának ötödik évéből.

Adjuk e képet a maga eredeti valóságában. Hátha többen okultának ebből. Bi-harm egy e Czizganyfalva községében egy román papból adósszédő biztosság avaszi-szót individuum vérilázió könyörtelenséggel hatalmaskodik a szegény nép fölött, persze a pénzügyminiszter nevében. Ez a kán (szel'd neve) megjelent Czizganyfalván, — melyet az idén 13 szor öntött el a Körös kiáradása — s az adót követelte, mit a szegénység nem tud pontosan fizetni. A szegény koldus még most is azt mondta, hogy nincs, alig jut még a betevő falatra is. Erre az adósszédő biztos megkezdte az exekuciót, felkutatót mint a vadászbe minden zöget zugot, a midőn a szegény embereké nem talált, nekiesett a bírónak és irgalmatlanul leszedta, nekiesett a bírónak, hogy lakotásainak tudtára adta, miszerint szemes terményeiket takarítsák el, nehogy adóba elviryék. Aztán foglalta ökreiket, szekereiket s egyéb ingóságait, hogy elvittatassa. A szegény emberek kétségbeesése mitem használt, s a hatalmas egyéniség perzekutori fedezet alatt csakugyan megindította a lábás jószágokat, hogy elárvereztesse. Mező-Telegdöre azonban nem ment, hanem minden vásár nélkül ő maga vásárt csinált Örvényden, hol a nyomorult szegénység jószágait ugyenvéden elvesztegette negyedszáznyí áron.

Ily iszonyú visszalelést talán még Bach emlékönyvei sem emlékeznek.

Bizony borzasztó dolog még csak rágon-dolni is, hogy a magyar kormány korában és nevében miként történhetnek ily események? Szibériai élet ez, nem alkotmányos. Ily vérlázító esetek nem merülhetnek fel ott, a hol a valódi alkotmányosság él.

A kolera Magyarországon.

A kolera állásáról folyó évi december 8-dikán beérkezett naputódóások szerint Budán: december 7-dikén 1 újabb koleraeset merült fel. Ehhez hozzászámítván az ápolás alatt maradt 42-öt, az összes beteglétszám 43, ezek közül meggyógyult 4, meghalt 0, október 18-án összesen meggyógyult 720, kikből meggyógyult 416, meghalt 265, gyógykezelés alatt maradt 39. A katonaközköz: decz. 7-től 8-ig meggyógyult 2. Ehhez számítván a gyógykezelés alatt maradt 15-öt. Az összes betegek létszáma 17, ezekből meggyógyult 0, meghalt 1, további ápolás alatt maradt 16. — Pesten: decz. 7-től 8-ig meggyógyult 22, ebből esik: a bolvárosra

0. — a Lipótvárosra 0. — Terézvárosra 4, a Józsefvárosra 0, a Ferencvárosra 1, Köbányára 0, a közkörházakra 10. — Ehhez számítván az ápolás alatt maradt 225-öt, az összes beteglétszám 249, ebből meggyógyult 9, meghalt 3, a járvány kezdete óta összesen meggyógyult 696, ebből meggyógyult 205, meghalt 263, további gyógykezelés alatt pedig maradt 228. Árva megyében Bobró mezővárosban decz. 6-án 4 koleraeset merült fel, melyek közül 2 halállal végződött. — Ujvidéken decz. 7-én egy halálos kimenetelű koleraeset merült fel. Békés megyében Csabán decz. 1-én egy koleraeset merült fel, mely halállal végződött. Kassán a kolerabetegnek száma 12-vel szaporodott; meghalt 9; ápolás alatt maradt 66.

Mit beszél a külföldi rólunk?

— A Lónyay bukása alkalmából ismét foglalkozik velünk a külföldi sajtó.

Ugy látszik, átalános a vélemény, hogy Lónyay elváltóítása, habár ez pártja részéről nem volt is valami szép dolog, szerencsésnek mondható a nemzetre.

Az anshurji „Allg. Ztg.” igen helyesen okoskodik, midőn azt mondja, hogy Lónyay működése a jobboldal szeméi előtt folyt le, s annak minden tettebe a párt oda adta belegyőzését, s így a többség ényének kell tekinteniük minden dologot, melyet Lónyay valaha végezött.

Igen, de a jobboldal áltálta később, hogy Lónyay pártóásával — bakot lött. S most a Deákpart minden hibát el akar magáról hátrálni, azért hangya meg a régi minisztereket, s költö el eggyedül Lónyayt.

Mindeköz dacára a jobboldalnak nem sikerült elhátrálni magáról a közvélemény terhelő ítéletét, mert — a nevezett lap szerint — az a konservatívpart is, mely 1867 előtt Magyarországot egy ideig kormányozta, ma sokak előtt dícsokozott fényében tűnik fel, oly magasan áll ez a Deákpart felett, a mi önzetlenn hasznátságot, véleménytürelmet, közígazgatósi ügyességét, pénzügyi kezelését és tiszta kezelését illeti.

Oh mily élesen metsző e megjegyzés minden szava Lónyayra és az új régi miniszterium tagjaira!

Megemlékezik még rólunk Bismarck lapja a „Nord. Allg. Ztg.” is.

E lap is helyesülünknek meglehetősen mélyre tekint.

Azt mondja ugyanis, hogy a Lónyay bukásának oka, bár némi részben személyes természetű volt, még sem lehet azt eltkölni, hogy e személyes kérdésben a többség körében felmerült elvi különböző-zetek túlközödték vissza, és történt ez azok többség körében, melynek rokonszenve alapítja a magyar kormány a maga lételet. Még többet is lát a nevezett lap. Kimondja nyilvan, hogy a személyi kérdés megoldásával a külföldbuzetek még nem egyenlítették ki Lónyay elbucszása a Deákkról Bismarck lapjának sok találatára ad alkalmat. Ama körben a berlini lap egy oly csoportot lát, mely kész Lónyay támogatására, sőt a bukott ügyvérelnök szavaiból is igyekszik kimagyarazni, hogy ő maga szándékozik a parlamentben e csoport élére állani.

Látja még a berlini augur a szélső jobboldal is, éien Sennyeivel, ki csak kedvező alkalmat keres czéljai valósítására. Az ily dolgokért aztán meg a külföldön sem látják szikszálzárának a Szlávkykormány állását.

Ime, ezek a külföldi hangok rólunk.

Pedig e lapok helyzetünkről csupán a kormánybírái német sajtó csatornáján át értesülnek.

S mégis olyformán látják viszonyainkat, mint a — magyar ellenzék.

Színházi szemle.

Tegnap december 9-én a „Szep Helena” adatot. Jenőcz szerző Offenbach. Mindszenti Koronán nem szép Heléna, csakis Heléna volt. Most sem feledkezett felhasználni természetének a felhasított ruhával eltakart előnyét. Eneke ma este túrhát volt. A pamplajelant-ban tanusított modultait nagy gyakorlatossággal áruktak el. Mindenesetre haladást mutatott fel a játékaival. A szöveget ugy mondta és énekelte, hogy abból csak minden tizedik szót lehetett érteni; ebben már a haladásnak semmi nyoma.

Egy furdó és gyógyhely, miféle hely ez voltaképen? Oly hely, hova a tél szárazokzási után elnegy az ember, hogy ott azon órv alatt miként egészségéről gondalkodik, a gyönyör és bohóság mámorító illának élvezetét folytassa.

Az ember fordik, issza az ásvány vizet, ez igaz, de többet mulat, s unalmas óráiban megszólja egymást kölcsönösen, mint bárhol másutt.

Egy ily helyre szándékoznak vezetni tisztelt olvasó. Hol fekszik az, nem tartozik ide; elég hogy Svédhon határára belől fekszik. Tovább elbeszélésünk idejében nagyon divatba volt, s így ennek következtében nagyon divatba volt. Nove — no ez tükünk, s azért legyen szabad partnak nevezni.

Janus utolsó napjaiban történt. Minden szoba — partban és körülte, telve volt furdó és gyógy vendégekkel, kik a gazdaság nagyság, és fényesség világához tartoztak.

Minden szoba — partban és körülte, telve volt furdó és gyógy vendégekkel, kik a gazdaság nagyság, és fényesség világához tartoztak.

Minden szoba — partban és körülte, telve volt furdó és gyógy vendégekkel, kik a gazdaság nagyság, és fényesség világához tartoztak.

Debreczen.

eredeti

NTAVIRATA.

decz. 9. A képviselőház pénzügyi bizottság előző évre vonatkozó költségvetésének harminczhét íven, jelen nagy tevékenység munkulat minden oldalról felelős. Mindamellett nagy az a hatóság tanácskozási nyelvének megállapítása

hirdetmény.

ajánlatot tevő külső kösernek és értelmes joggal, köser italméresi jogú napjaitól számított öt évre vonatkozó évre vonatkozó tanácsnak, melyek Lónyay urnak esetét stílették.

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

KAROLY.

széles kiadótulajdonos:

széles kiadótulajdonos:

